Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
- Републичка дирекција за воде -
Број: 004096411 2026 14843 001 002 000 001
Датум: 9. новембар 2026. године
Б е о г р а д

И З В Е Ш Т А Ј

о спроведеном јавном увиду о Програму наводњавања и одводњавања у Републици Србији за период од 2027. до 2036. године

У поступку припреме Предлога програма наводњавања и одводњавања у Републици Србији за период од 2027. до 2036. године (у даљем тексту: Предлог програма), којим се утврђују циљеви за унапређење наводњавања и одводњавања на територији Републике Србије до 2036. године, водећи рачуна о животној средини и другим корисницима вода, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, спровело је јавни увид о Предлогу програма.

Јавни увид о Предлогу програма спроведен је у периоду од **27. септембра до 27. октобра 2026. године.**

Позив за учешће у јавном увиду са текстом Предлога програма и Обрасцем за слање коментара, објављени су на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичке дирекције за воде и на Порталу еКонсултације.

Представници државних органа и организација, пословних удружења, привредних субјеката, стручне јавности, као и друга заинтересована лица су могли, у оквиру трајања јавног увида, да доставе своје примедбе, предлоге и сугестије Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичкој дирекцији за воде, путем електронске поште, на адресу: dragana.jankovic@minpolj.gov.rs

Јавно представљање Програма наводњавања и одводњавања и Извештаја о стратешкој процени утицаја, одржано је у виду Округлог стола, дана 15. октобра 2026. године, у Палати Србија. Учесници који су изложили своје примедбе и сугестије током Округлог стола, замољени су да исте доставе у писаној форми, на одговарајућем обрасцу, ради коначног разматрања од стране Комисије за спровођење поступка јавног увида о Предлогу програма, која је образована Решењем в.д. директора Републичке дирекције за воде, број 004096411 2026 14843 001 002 000 001 од 21. септембра 2026. године.

Током трајања јавног увида, примедбе су пристигле од следећих субјеката:
1. Милан Милошевић (грађанин);
2. ЈВП „Воде Војводине";
3. Др Зоран Стевановић, ред. проф. БУ у пензији;
4. Републички хидрометеоролошки завод.

Добијене примедбе, предлози и сугестије су размотрене од стране Комисије и сагледана је могућност њиховог интегрисања у Предлог програма. Приказ поднетих примедаба на Предлог програма, са закључцима Комисије по свакој примедби и кратким образложењем, дати су у Прилогу 1 и Прилогу 2 овог извештаја.

Након поступања по примедбама, а на основу донетих закључака Комисије, приступило се сачињавању финалног текста Програма.

Извештај саставили:

председник Комисије

ГОРДАНА ШПЕГАР

чланови Комисије

МЕРИТА БОРОТА

АЛЕКСАНДРА САВИЋ

ЗОРАН ЦЕКИЋ

секретар Комисије

ДРАГАНА ЈАНКОВИЋ

Сагласна са Извештајем:
в.д. директора Републичке дирекције за воде

Маја Грбић, дипл.прав.

ПРИЛОГ 1

У наредној табели дат је приказ начелних примедаба на текст Предлога програма наводњавања и одводњавања у Републици Србији од 2027. до 2036. године, са закључцима Комисије по свакој примедби и кратким образложењем.

Ред. број	ПРИМЕДБА	ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ
Орган/организација/заинтересовано лице: **Заинтересовано физичко лице (грађанин)** Лице које је доставило примедбе: **Милан Милошевић** Датум доставе примедаба ел. поштом: **16. октобар 2026. године**		
1.1.	*Примедба:* Поздравља се успостављање националног програмског оквира за унапређење наводњавања и одводњавања, уз заштиту животне средине и уважавање потреба других корисника вода. Примедбе су усмерене на јаснију методологију, применљивост, проверљивост и транспарентност планираних мера, а не на оспоравање саме потребе доношења Програма. За будуће инвестиције потребно је јасније утврдити предуслове сезонске расположивости вода, одрживог захватања подземних вода, усклађености са јавним водоснабдевањем и очувања водних екосистема. Критеријуми избора пројеката треба да буду унапред објављени и повезани са поузданим водним билансима. Потребно је уједначити планске референце, статистичке показатеље, економске прорачуне и периоде Програма и Акционог плана. За активности финансиране из условних извора неопходно је прецизирати процењене трошкове и статус финансирања. Пожељно је унапредити процену положаја различитих корисника, техничку функционалност постојећих система, контролу квалитета воде у двонаменским каналима, управљање ризицима и јавну доступност резултата. Програм и стратешка процена морају бити међусобно усклађени. *Образложење:* /	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Програм и Акциони план израђени су на основу тренутно расположивих података.
Орган/организација/заинтересовано лице: **ЈВП „Воде Војводине”** Лице које је доставило примедбе: **Милан Маленчић** Датум доставе примедаба ел. поштом: **21. октобар 2026. године**		
2.1.	*Примедба:* Треба усвојити све примедбе или коментаре који су наведени на састанку одржаном 15.10.2026. *Образложење:* /	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Учесници Округлог стола обавештени су да је потребно да своје примедбе и сугестије на текст доставе у писаној форми, на предвиђеном обрасцу, како би биле размотрене од стране Комисије, која доноси одлуку о њиховом прихватању или неприхватању.

2.2.	*Примедба:* На страницама 10, 16, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 58, 59 и 60 исправити ЈВП „Србијавода“ у Србијаводе д.о.о. *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* У питању је техничка грешка у навођењу назива правног лица. У складу са примедбом, биће извршена исправка назива из ЈВП „Србијаводе” у „Србијаводе” д.о.о.
Орган/организација/заинтересовано лице: **Заинтересовано лице** Лице које је доставило примедбе: **Др Зоран Стевановић, ред. проф. БУ у пензији** Датум доставе примедаба ел. поштом: 27**. октобар 2026. године**		
3.1.	*Примедба:* На основу реултата општих парламентарних избора у Републици Србији одржаних 25. октобра, 2026, процедуре у којој ће се нови сазив Републичке скупштине и нови органи власти и јавне управе конституисати у периоду од наредних 60 до 120 дана, очекују се значајне промене у погледу реализације планова и одлука који су доношени у претходном периоду, што се логучно односи и на понуђени текст документа. Овај Програм не може усвајати Влада Србија која је у техничком мандату. Тако да овај целокупни поступак треба обуставити до његове ревизије и усаглашавања са будућом политиком која ће се спроводити у области водопривреде. *Образложење:* /	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Примедба се не односи на текст Предлога програма наводњавања и одводњавања у Републици Србији од 2027. до 2036. године.
Орган/организација/заинтересовано лице: **Републички хидрометеоролошки завод** Лице које је доставило примедбе: **Славица Радовановић, Александра Кржич** Датум доставе примедаба ел. поштом: **27. октобар 2026. године**		
4.1.	*Примедба:* Потребно је да се у делу Програма који се односи на утицај климатских промена на наводњавање и одводњавање у већој мери сагледају очекиване промене климатских услова, ризици од суше и топлотног стреса, потребе пољопривредних култура за водом, као и утицај климатских промена на расположивост водних ресурса. Посебно је важно да се економска исплативост појединачних инвестиција не изједначава са значајем наводњавања као мере адаптације пољопривреде на климатске промене. *Образложење:* /	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Програм је израђен у складу са расположивим подацима и ресурсима. Акционим планом је предвиђено успостављање посебне организационе јединице која ће се бавити питањима која ће покрити и овај предлог.

ПРИЛОГ 2

У наредној табели дат је приказ примедаба у појединостима на текст Предлога програма наводњавања и одводњавања у Републици Србији од 2027. до 2036. године, са закључцима Комисије по свакој примедби и кратким образложењем.

Ред. број	ПРИМЕДБА	ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ
Орган/организација/заинтересовано лице: **Заинтересовано физичко лице (грађанин)** Лице које је доставило примедбе: **Милан Милошевић** Датум доставе примедаба ел. поштом: **16. октобар 2026. године**		
1.1	*Примедба:* Место у документу: Увод, штампана стр. 2; поглавље II; СПУ, стр. 1 Предлог измене/допуне. У делу који дефинише плански оквир ажурирати упућивање на „Стратегију пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2026–2034. године” и проверити усаглашеност програмских циљева и мера са том стратегијом. *Образложење:* ПР-01 — Планска и стратешка усаглашеност. Програм упућује на Стратегију пољопривреде 2014–2024, док пратећа СПУ упућује на стратегију 2026–2034 („Службени гласник РС”, 74/26). Међусобно неусаглашени подаци о важећој стратегији у два документа истог поступка могу отежати проверу планске конзистентности. Ажурирање мора обухватити и одговарајуће референце у целокупном тексту.	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајуће измене биће унете у текст.
1.2.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље III, 3.2.1–3.2.2, штампане стр. 15–21; мера 1.1, АП стр. 77–78 Предлог измене/допуне. У оквиру мере 1.1 додати: „Избор инвестиција условљава се довољно поузданом оценом сезонске расположивости воде, укључујући сушне услове, потребе других корисника и очување еколошких функција водотока. Ако неопходни подаци недостају, пре инвестиционе одлуке обезбеђују се додатна испитивања.” *Образложење:* ПР-02 — Сезонска расположивост воде. Програм наводи да је расположивост у критичним месецима, посебно у августу, ограничење захватања без акумулисања; АП предвиђа развој воднобилансних модела. Годишња количина воде није истоветна количини расположивој за пољопривреду у критичном периоду. Не	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Акционим планом је предвиђено прво да се формира ужа организациона јединица која ће се, између осталог, бавити и дефинисањем процедура за процену инвестиција, па ће се тек у тој фази узимати у обзир сви аспекти, па и расположивост вода

	тврди се да сви постојећи водни биланси недостају, већ да предуслови за инвестиционо одлучивање морају бити изричити.	
1.3.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље III, 3.2, штампане стр. 17–18; мере 1.1 и 1.2 Предлог измене/допуне. У одговарајућу меру додати: „Пре планирања значајнијих захватања подземне воде размотрити квантитативно и хемијско стање релевантног водног тела, обнављање резерви, постојећа захватања и потенцијалне утицаје на јавно водоснабдевање. При непоузданим подацима утврдити потребу за додатним истраживањима и мониторингом." *Образложење:* ПР-03 — Заштита подземних вода. Програм препознаје да су одређени водоносни слојеви под притиском и да није доступна потпуна расподела узрока захватања за наводњавање и водоснабдевање. На националном нивоу није оправдана општа забрана коришћења подземних вода. Потребна је процена за конкретна водна тела и заштита других корисника.	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Предложени део за допуну се односи на постојеће стање. Планом управљања водама се утврђују водна тела и њихов статус.
1.4.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље III, 3.4, штампана стр. 37; поглавље IX; СПУ, штампане стр. 14–15 (PDF 18–19) Предлог измене/допуне. Додати: „За сваки показатељ утврђују се дефиниција, јединица мере, извор података, референтна година, метод обрачуна и одговорна институција. Када се користе статистичке серије различитог обухвата, навести ограничења њихове непосредне упоредивости." *Образложење:* ПР-04 — Методологија статистичких показатеља. У достављеним изворима постоје прикази за 2023. од 47.579 ha и 268.305 ha наводњаване површине, уз различите изворе и могуће статистичке обухвате. Разлика у вредностима сама по себи не доказује грешку. Неопходан је методолошки речник показатеља како би се ефекти Програма касније правилно мерили.	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Показатељи су дефинисани у мери која је неопходна за праћење спровођења Програма, у складу са прописаном методологијом за израду програмских докумената. Извори података и вредности показатеља наведени су у документу, док детаљна методолошка разрада, укључујући ограничења упоредивости појединих података, превазилази ниво детаљности предвиђен за овај документ.
1.5.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље III, 3.5, штампане стр. 41–45; мере 2.1 и 2.3 Предлог измене/допуне. Допунити мере 2.1 и 2.3: „Приоритети одржавања и реконструкције утврђују се на основу ажурних података о техничком стању, расположивим капацитетима, ризику од штетног дејства вода и потребама корисника."	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Овај Програм не дефинише приоритете одржавања водних објеката за заштиту од штетног дејства вода, одлука се доноси на основу Годишњих извештаја о стању водних објеката за заштиту од штетног дејства вода.

	Образложење: ПР-05 — Функционалност система за одводњавање. Приказане су велике дужине каналске мреже, број станица и регионалне разлике, али сама количина инфраструктуре не показује њен оперативни капацитет. Подаци о функционалности и трошковима одржавања омогућавају рационалну расподелу средстава између нове изградње и обнове постојећих система.	
1.6.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље III, 3.6, штампана стр. 44 Предлог измене/допуне. Додати: „У двонаменским системима контролисати погодност воде за предвиђену употребу. За делове мреже који примају отпадне воде утврђују се услови испитивања, мере заштите и, према резултатима, ограничења коришћења воде за наводњавање.” *Образложење:* ПР-06 — Квалитет дренажне и каналске воде. Програм констатује да поједини канали који се користе за одводњавање служе и као пријемници комуналних и индустријских отпадних вода. Прихват отпадних вода ствара потенцијални ризик по земљиште, усеве и водна тела, без доказа да је сва вода у таквим системима непогодна за употребу.	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Предложени део за допуну се односи на постојеће стање.
1.7.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље VI, штампане стр. 64–69 Предлог измене/допуне. У поглављу VI додати: „Развојне опције упоређују се на основу релевантних економских, хидролошких, техничких, еколошких и социјалних критеријума. За приоритетне приступе образлажу се предности у односу на друге разумно разматране могућности, укључујући реконструкцију постојећих система и нова решења.” *Образложење:* ПР-07 — Упоредна оцена развојних опција. Програм приказује више развојних опција, али критеријуме њиховог међусобног поређења треба јасније документовати. Без упоредивих критеријума, накнадна провера избора између ревитализације, нове изградње и технологија отежана је.	**Примедба се прихвата** *Образложење:* У Поглављу VI додаје се предложени текст
1.8.	*Примедба:* Место у документу: Мера 2.3, штампана стр. 70; активност 1.1.3, АП стр. 78 Предлог измене/допуне. У меру 2.3 додати: „Приоритизација јавних инвестиција	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Акционим планом је предвиђено прво да се формира ужа организациона јединица која ће се,

	заснива се на унапред објављеним критеријумима расположивости воде, економске оправданости, утицаја на животну средину, климатске отпорности, потреба корисника и трошкова током животног века. Документовати основе избора појединачних пројеката." *Образложење:* ПР-08 — Транспарентност избора инвестиција. Програм предвиђа развој процедура за избор и приоритизацију инвестиција. Објективна и проверљива правила умањују ризик произвољног избора пројеката и омогућавају јавну контролу.	између осталог, бавити и дефинисањем процедура за процену инвестиција, па ће се тек у тој фази узимати у обзир сви аспекти, па и адекватни критеријуми.
1.9.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље VIII, штампане стр. 70–71; АП стр. 77–78 Предлог измене/допуне. У поглављу VIII и АП додати: „За активности које зависе од условних извора средстава приказати статус финансирања, процењени трошак, временску зависност и поступање у случају да средства не буду обезбеђена. Раздвојити капиталне, оперативне и трошкове одржавања." *Образложење:* ПР-09 — Финансијска изводљивост мера. Активност 1.1.4 предвиђа развој модела до краја 2031, као извор наводи донаторска средства, а у годишњим колонама износе нула. Из нултих износа у табели не следи да средстава нема; извор и финансијска изводљивост ипак морају бити образложени.	**Примедба се делимично прихвата** *Образложење:* Акциони план ће бити допуњен са адекватним средствима потребним за реализацију предвиђених мера.
1.10.	*Примедба:* Место у документу: Увод, штампана стр. 1; поглавље IX, стр. 73; АП, стр. 76 Предлог измене/допуне. Ускладити текстове и табеле са изворним економским прорачуном. У уводу проверити однос исказане укупне користи (42 милиона евра) и наведених компоненти (35 + 9 милиона евра). У поглављу IX изричито раздвојити индикаторе наводњавања и одводњавања, уз објављену методологију и проверу двоструког рачунања. *Образложење:* ПР-10 — Економске користи — две неусклађености. У уводу је 42 милиона евра користи од одводњавања разложено на 35 и 9 милиона (збир је 44); текст на стр. 73 наводи 55 милијарди РСД за наводњавање и одводњавање, док АП 55 приказује само за наводњавање и 4,4 за одводњавање. Постоје две непосредно	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* У складу са расположивим ресурсима спроведене су анализе, у наредним фазама развоја размотриће се детаљније економске анализе

	проверљиве аритметичке/терминолошке неусклађености. Без оригиналног прорачуна не треба самостално мењати било коју вредност.	
1.11.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље XI, штампана стр. 74 Предлог измене/допуне. Допунити анализу ризика: „За приоритетне ризике дефинисати носиоца, показатељ раног упозорења, превентивну и корективну меру и начин праћења реализације." *Образложење:* ПР-11 — Оперативна матрица ризика. Постојећа анализа већ препознаје климатске, буџетске и корисничке ризике. Потребно је операционализовати постојеће налазе, а не тврдити да ризици уопште нису идентификовани.	**Примедба се не прихвата** *Образложење:* Програм дефинише идентификоване ризике.
1.12.	*Примедба:* Место у документу: Одељак 3.4, штампана стр. 32; мере 2.2 и 3.2, стр. 70 Предлог измене/допуне. У мерама 2.2 и 3.2 додати: „При планирању накнада, капиталних доприноса и подстицаја процењују се ефекти на газдинства различите величине и економске снаге и разматрају решења која не стварају неоправдане препреке приступу." *Образложење:* ПР-12 — Доступност мера различитим газдинствима. Програм приказује велике разлике у структури газдинстава, уз реформу накнада и јавну подршку улагањима. Процена расподеле користи и трошкова омогућава правичнију и делотворнију примену јавних мера.	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Акциони план предвиђа анализу правног оквира за утврђивање накнада која ће се бавити и предложеним.
1.13.	*Примедба:* Место у документу: АП, PDF стр. 76, заглавље табеле Предлог измене/допуне. У пољу „Документ ЈП" навести „Програм ... за период 2027–2036", а у пољу „Акциони план" „Акциони план ... за период 2027–2031", и проверити друга упућивања. *Образложење:* ПР-13 — Редакцијска грешка у временском обухвату. У заглављу АП периоду 2027–2031 погрешно је придружен Програм, а периоду 2027–2036 Акциони план. Потребна је једноставна исправка ради тачне идентификације документације; није реч о доказу суштинске незаконитости.	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст.
1.14.	*Примедба:* Место у документу: Поглавље X, стр. 73–74; АП, мера 1.1, стр. 77–78	**Примедба се не прихвата** *Образложење:*

	Предлог измене/допуне. У поглављу X додати: „За активности зависне од нових јединица, методологија или информационих система утврдити редослед, носиоца и прелазно поступање док сви предуслови нису испуњени.” *Образложење:* ПР-14 — Институционални предуслови и редослед активности. Планирано је успостављање аналитичке јединице и процедура, као и накнадни развој воднобилансних модела. Непотпуно разјашњене међузависности могу довести до кашњења и нејасне одговорности.	Акциони план предвиђа успостављање посебне организационе јединице која ће се бавити и питањима успостављања адекватних процедура и метеодологија.
1.15.	*Примедба:* Место у документу : Акциони план, PDF страна 82, показатељи резултата мере 2.3. Предлог измене/допуне. Попунити полазне и годишње циљне вредности показатеља „Изграђена техничка документација за водне објекте за наводњавање и одводњавање” и „Изграђени водни објекти за наводњавање и одводњавање”, уз извор провере, метод рачунања кумулативног броја и одговорност за ажурирање. Ако вредност није одредива, изричито означити статус и рок за њено утврђивање. *Образложење:* ПР-15 — Показатељи 2.3. Празне полазне и циљне вредности у Акционом плану (PDF 82) представљају непосредно проверљиву непотпуност која отежава накнадну оцену инвестиционог учинка.	**Примедба се делимично прихвата.** *Образложење:* Показатељи и почетне и циљане вредности у Акционом плану ће бити усклађене.
1.16.	*Примедба:* Место у документу: Акциони план, PDF стране 83–84, посебно активност 2.3.6 „Памбуковица”. Предлог измене/допуне. За појединачне инвестиционе активности допунити непопуњене годишње финансијске колоне проценом трошкова, извором и статусом финансирања или документованим разлогом због којег пројекцију није могуће исказати. Разграничити одобрено задуживање, уговорено финансирање и планска средства; не претпостављати да је наведен износ кредита већ повучен или утрошен. *Образложење:* ПР-16 — Финансије по пројекту. У табелама (PDF 83–84) износи су за део инвестиција непопуњени. Ово не доказује одсуство финансирања, али онемогућава проверу пројекције трошкова у Акционом плану.	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Програм ће, пре прибављања мишљења надлежних органа, бити допуњен недостајућим подацима о планираним финансијским средствима за појединачне инвестиционе активности, у складу са расположивим информацијама. Тамо где је то могуће, биће приказани процењени трошкови, извори и повезаност са програмским буџетом.
1.17.	*Примедба:*	**Примедба се не прихвата.**

	Место у документу: поглавља IX–XII, мере 1.1, 1.2 и 2.3; Акциони план, PDF стране 76–84; СПУ, поглавља 5 и 7. Предлог измене/допуне. Уз програмске индикаторе ефеката обезбедити да Програм обухвати и програм праћења животне средине: кључне показатеље стања вода, земљишта и екосистема, динамику, изворе, одговорне институције, критеријуме раног упозоравања и корективне мере. Матрицом приказати за сваку значајну меру СПУ у који део Програма и Акционог плана је преузета или зашто није прихваћена; раздвојити програмски учинак од еколошког стања. *Образложење:* ПР-17 — Интеграција мера. Економски показатељи нису замена за мониторинг стања животне средине. Према члану 20. став 2. Закона 94/2024, када је он меродаван, програм праћења је саставни део Програма; обавезу проверити и у односу на прелазни режим члана 39.	*Образложење:* Програм већ садржи показатеље за праћење реализације циљева, мера и активности, као и механизме извештавања о постигнутим резултатима. Праћење стања вода, земљишта и екосистема, као и других параметара животне средине, спроводи се кроз постојеће системе мониторинга у складу са надлежностима институција и важећим прописима. Такође, мере заштите животне средине дефинисане су у поступку стратешке процене утицаја. Не постоји обавеза да се у оквиру Програма успоставља посебна матрица повезивања сваке појединачне мере из стратешке процене са појединим деловима Програма и Акционог плана. Предложена допуна би представљала детаљнији ниво разраде од оног који је предвиђен за овај документ.
1.18.	*Примедба:* Место у документу: Програм, PDF стране 31 и 37; Акциони план, PDF страна 78. Предлог измене/допуне. Ускладити међусобно различите наводе о датуму објављивања прелиминарних података Пописа пољопривреде 2023. године (пролеће 2025. и март 2023.) или документовати да је реч о различитим публикацијама. У финансијској табели мере 1.2 проверити и исправити временска заглавља 2026–2030. према стварној динамици Акционог плана 2027–2031. *Образложење:* ПР-18 — Редакцијска тачност. Различити датуми објављивања истог пописа и неподударање година у табели захтевају појашњење изворне публикације и редакцијску контролу.	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст.

Орган/организација/заинтересовано лице: **ЈВП „Воде Војводине”** Лице које је доставило примедбе: **Милан Маленчић** Датум доставе примедаба ел. поштом: **21. октобар 2026. године**		
2.1.	*Примедба:* У оквиру пододељка „3.7.2 Системи за наводњавање и одводњавање у јавној својини Срем-Попова Бара (унапређено у оквиру АДФ)“, извршити следеће измене: - Након реченице „У оквиру Фонда за развој Абу Дабија започети су радови на реконструкција канала и изградња четири црпне станице за наводњавање 1.766 ha.“, **додати „Главна црпна станица на реци Сава изграђена је и пуштена у пробни рад. Тренутно се уређује каналска мрежа за прву фазу и од 2027. се део система пушта у рад.“** - Изменити наслов „Срем-Петровци (унапређење у оквиру АДФ у току)“, тако да гласи „Подсистем Манђелос-Петровци (унапређење у оквиру АДФ у току)“ - Након реченице „У оквиру Фонда за развој Абу Дабија започети су радови на реконструкцији канала и изградњи три нове црпне станице за наводњавање 2.042 ha.“, **додати „Регионални подсистем Манђелос-Петровци у функцији од 2023.“** - У оквиру наслова „Срем-Нови Сланкамен (планира се изградња у оквиру АДФ)“, након реченице „У току су припреме у оквиру Фонда за развој Абу Дабија за изградњу нове црпне станице и цевовода за наводњавање 1.350 ha.“, **додати „Изградња је у завршној фази. Изграђена је црпна станица на реци Дунав, потисни цевовод и резервоар између Старог и Новог Сланкамена.“** - У оквиру наслова „Срем-Јарачка Јарчина (конверзија уз подршку ЕБРД у току)“ након дела „Јарачка Јарчина је дренажни канал из кога воде отичу у Саву. Обезбеђена су средства од ЕБРД за конверзију постојећих канала у двонаменски канал за пумпање за потребе иницијалног наводњавања 9.870 ha, са потенцијалом за касније проширење до 24.000 ha, потенцијално до укупно 60.000 ha. Иницијални радови укључују изградњу једне црпне станице, прикључног канала и реконструкцију старог канала Галовица.“, **додати „Изградња црпне станице Јарак је у завршној фази. Током октобра 2026. извршиће се пробни рад црпне станице. Изграђена је регулациона устава на Јарачкој Јарчини. У току је уређење каналске мреже као и изградња црпне станице и потисног цевовода за снабдевање водом акумулација Борковац и Павловци. Радови би требало да буду готови до лета 2027.“** - У оквиру поднаслова *„Подсистем Ада (унапређен јавним средствима и у оквиру*	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Предложене измене ће бити унете у Програм наводњавања, с тим што је потребно у сарадњи са предлагачем изменити део текста који се односи на пробни рад црпне станице Јарак („Током октобра 2026. извршиће се пробни рад црпне станице.”), као и стилски преформулисати реченицу „Чека се писана иницијатива заинтересованих пољопривредника са околног пољопривредног земљишта заинтересованих за изградњу система за наводњавање.” тако да гласи „Очекује се достављање писане иницијативе пољопривредних произвођача који користе околно пољопривредно земљиште, а који су заинтересовани за изградњу система за наводњавање.”.

	*АДФД)“, изменити део текста тако да гласи „*Црпна станица на понтону изграђена је на Тиси за подизање воде у рачвасти канал који снабдева два велика приватна газдинства: „Налас Јожеф” са површином од 2.380 ha под наводњавањем и „Пољопривреда” Сента са површином од 2.300 ha под наводњавањем. Наводњавање се врши преко великих система за орошавање под притиском са једном црпном станицом на сваком газдинству. Улагањем ЈВП „Воде Војводине” и**зграђена је нова фиксна црпна станица „Калоча“, поред које и даље у функцији понтонска црпна страница која ради по потреби када станица „Калоча“ не може да обезбеди довољне количине воде услед ниског водостаја реке Тисе,** тако да је сада укупно 4.000 хектара под системом за наводњавање. - У оквиру поднаслова *„Подсистем Мали Иђош (унапређен у оквиру АДФД), након реченице* „Сифон ка новој акумулационој брани изграђен је у другој фази пројекта финансираног из Фонда Абу Дабија.“, **додати „Изграђена је брана са акумулацијом „Мали Иђош“ и пуштена у рад.“** -У оквиру истог поднаслова, префотмулисати део текста, тако да гласи „ Већина земљишта дуж трасе канала налази се под управом великих пољопривредних предузећа, која су одговорна за довод воде из канала до својих парцела и усева. **Током 2025. и 2026. године изграђен је комплетан систем за наводњавање и пуштен у рад. Систем има 1.800 хектара.“** - У оквиру поднаслова *„Подсистем Србобран (развој у оквиру АДФД у току)“,* кориговати/допунити део текста да гласи „На овом систему за наводњавање није пријављена ни једна наводњавана површина током 2020. године години. Улагања која су у току у оквиру Фонда за развој Абу Дабија намењена су за изградњу резервоара у Србобрану за наводњавање 5.000 ha, који би се снабдевао водом из канала ДТД Бечеј-Богојево путем цевовода под притиском дужине 1.400 m. Радови су започети у марту 2022.године. Пумпна станица, акумулација и брана завршене су почетком 2025. године **и црпна станица је прикључена на електроенергетску мрежу. Пуњење акумулације започето је почетком 2026. године, акумулација је напуњена и обезбеђује се биолошки минимум и више на низводном делу Криваје кроз Србобран. Чека се писана иницијатива заинтересованих пољопривредника са околног пољопривредног земљишта заинтересованих за изградњу система за наводњавање.“** *<u>Образложење:</u>*	

	У току реализације Програма наводњавања и одводњавања у Републици Србији за период од 2027. до 2036. године дошло је до завршека неких радова започетих у претходном периоду као и започињања извођења радова на појединим објектима.	
Орган/организација/заинтересовано лице: **Заинтересовано лице** Лице које је доставило примедбе: **Др Зоран Стевановић, ред. проф. БУ у пензији** Датум доставе примедаба ел. поштом: **27. октобар 2026. године**		
3.1.	*Примедба:* 1. Понуђени текст Програма представља пре свега дијагнозу садашњег стања, а не Програм који би требало спроводити. То се види и из чињенице да се чак 75% текста односи на приказ садашњег стања у погледу наводњавања и одводњавања пољопривредних површина, а само око 25% на активности које треба реализовати у наредном периоду и изворе њиховог финансирања. 2. Понуђени текст Програма представља пре свега дијагнозу садашњег стања, а не Програм који би требало спроводити. То се види и из чињенице да се чак 75% текста односи на приказ садашњег стања у погледу наводњавања и одводњавања пољопривредних површина, а само око 25% на активности које треба реализовати у наредном периоду и изворе њиховог финансирања. 3. За израду оваквог Програма била је неопходна јасна идентификација конкретних водних тела подземних вода у којима постоје довољни ресурси који би се користили за наводњавање, а не паушално одредјивања да “наводњавање не представља велику претњу за водоснабдевање на нивоу јединица локалне самоуправе, иако може да представља локализован проблем у градовима у којима је залиха воде за пиће већ угрожена.” Или “да највећи део плитких аквифера (које пољопривредници најчешће користе за наводњавање због ниских трошкова бушења бунара и пумпања) тренутно није под квантитативним притиском, осим три изузетка који јасно захтевају пажљиву контролу.” 4. Од пет изграђених акумулација површинских вода које се примарно користе за снабдевање водом за пиће појединих градова, специфицираних на стр. 19, само за једну се наводи да се планира њено коришћење и за наводњавање (Барје), а у техничкој документацији и ранијим водопривредним плановима као други по реду разлог је наводјен да ће служити и за наводњавање. Зашто програм наводњавања не укључује ове акумулације већ средства усмерава ка нефизибилној акумулацији у Памбуковици код	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* Делинеација водних тела као и оцена статуса утврђује се у Плану управљања водама, а не у овом Програму.

	Уба? Очигледни политички утицај и одлуке претходне државне администрације. 5. Програм садржи низ неадекватних стручних израза и дефиниција, посебно кад су у питању подземне воде. Не постоје “слојеви аквифера” (стр. 15), још мање “алувијални масив” (стр. 20). Потпуно је нетачан навод да аквифери «не чине део обновљивих водних ресурса Србије већ представљају залиху која се годинама не мења, уколико се подземне воде користе на одржив начин» (стр. 15). Имајући горе наведено у виду потребно је да се предложени Програм повуче из процедуре и да се у наредном периоду комплетно ревидира. *Образложење:* /	
Орган/организација/заинтересовано лице: **Републички хидрометеоролошки завод** Лице које је доставило примедбе: **Славица Радовановић, Александра Кржич** Датум доставе примедаба ел. поштом: **27. октобар 2026. године**		
4.1.	*Примедба:* У делу Предлога програма „Увод“, потребно је ревидирати реченицу „Климатске промене су већ довеле до значајног повећања температура у земљи и све више ће утицати на потребу за наводњавањем и одводњавањем, као и на количину доступне воде.“. Повећање температуре није једини утицај на потребе за наводњавањем и одводњавањем. *Образложење:* /	**Примедба се делимично прихвата.** *Образложење:* С обзиром на то да у достављеној примедби није предложена конкретна формулација ревидираног текста, измена ће бити усаглашена са подносиоцем примедбе, који је уједно и члан радне групе и активно је учествовао у изради Предлога програма.
4.2.	*Примедба:* У делу Предлога програма 3.1.1 променити име слике из „Потенцијалне евапотранспирације и потребе за водом за наводњавање“ у „Просторна расподела потенцијалне евапотранспирације (лево) и потребе за водом за наводњавање (десно)“. *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст.
4.3.	*Примедба:* У делу Предлога програма 3.1.1 брисати „Такође, температура ваздуха опада са висином, где вертикални градијент температуре у нижим слојевима атмосфере износи 6,5°C на километар, тј. температура опада 0,65°C на сваких 100 m висине30.“ *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст
4.4.	*Примедба:*	**Примедба се прихвата.**

	Заменити наслов дела Предлога програма „3.3.2. Утицаји климатских промена на Програм“ у „3.3.2. Утицаји климатских промена на наводњавање и одводњавање“ *Образложење:* /	*Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст
4.5.	*Примедба:* У делу Предлога програма „3.3.2 Утицаји климатских промена на Програм“, у пасусу који се односи на резултате економског моделовања утицаја климатских промена на исплативост наводњавања, предлаже се измена завршног дела текста, који гласи: „Ако наводњавање нема највиши приоритет за адаптацију на краће стазе, то ће оставити већу слободу за деловање у другим, хитнијим областима које се тичу прилагођавања на климатске промене.“ Предлаже се да текст гласи: „Приоритети улагања у наводњавање у наредном периоду треба да се утврђују на основу интегрисане процене очекиваних климатских промена, ризика од суше и топлотног стреса, потреба пољопривредних култура за водом, расположивости водних ресурса и економске оправданости планираних инвестиција. При томе је потребно узети у обзир значај наводњавања за смањење ризика од губитка приноса и стабилизацију пољопривредне производње у условима све израженије климатске варијабилности.“ *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст
4.6.	*Примедба:* У делу Предлога програма „3.3.2 Утицаји климатских промена на Програм“, молимо обајсните који улазни подаци су коришћени за моделовање утицаја на економичност наводњавања. Да ли су подаци конзистентни са климатским подацима представљеним у Стратешкој процени утицаја на животну средину? *Образложење:* Предложена измена која се односи на економско моделовање има за циљ да обезбеди целовитије сагледавање улоге наводњавања у адаптацији пољопривреде на климатске промене. Закључак да ће климатске промене имати веома мали утицај на економску исплативост система за наводњавање заснива се на резултатима одређеног економског моделовања и не може се непосредно генерализовати на значај наводњавања као мере адаптације. Пораст температуре, промене сезонске расподеле падавина, продужавање сушних	**Примедба се не прихвата.** *Образложење:* У анализи климатских промена су коришћени подаци из Програма прилагођавања на измењене климатске услове за период од 2023. до 2030. године. Тим за подршку изради програма извршио је моделовање утицаја осмотрених и пројектованих климатских промена на економичност наводњавања у Србији, применом једначина које представљају основу *CropWat* и *AquaCrop* модела Организације за храну и пољопривреду.

	периода и повећана учесталост топлотних таласа могу довести до повећања потреба пољопривредних култура за водом, посебно у критичним фазама развоја. Истовремено, суше могу ограничити расположивост воде за наводњавање, због чега је неопходно сагледати и потребе за водом и могућности њеног одрживог обезбеђивања. Економска оправданост инвестиција у наводњавање важан је критеријум за доношење одлука, али би приоритете требало утврђивати и на основу очекиваних климатских ризика, значаја наводњавања за смањење варијабилности приноса и дугорочну отпорност пољопривредне производње. Због тога се предлаже да се закључак о приоритетима адаптације формулише опрезније, уз уважавање климатских пројекција и специфичности пољопривредне производње у Србији.	
4.7.	*Примедба:* У делу Предлога програма „3.3.2 Утицаји климатских промена на Програм“, на више места се спомињу „пројектовани климатски услови“ или „sклиматске промене“. Заменити са „очекивани климатски услови“, односно „очекиване климатске промене“. *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст
4.8.	*Примедба:* У делу Предлога програма „3.3.2 Утицаји климатских промена на Програм“ - текст бокс, део „Температура ваздуха“ – брисати „У будућности ризик од појаве високих температура се повећава на све већим надморским висинама.“ *Образложење:* /	**Примедба се прихвата.** *Образложење:* Одговарајућа измена биће унета у текст